

Поляков Єгор.Олександрович,
«Міжнародне право»,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

УКРАЇНІ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Україна, як незалежна країна, знаходиться у центрі складної системи міжнародних відносин. Історичні та сучасні виклики вимагають не тільки ретельного вивчення міжнародного права, але й активної участі в міжнародних договорах, дипломатичних відносинах і співпраці з іншими державами. Україна відіграє важливу роль у міжнародному співтоваристві й має свої унікальні виклики та перспективи в системі міжнародно-правових зв'язків.

Спочатку треба почати з історичного контексту формування міжнародних відносин України. Це є ключовим для розуміння її сучасної ролі в системі міжнародно-правових зв'язків. Україна, розташована в Східній Європі, завжди відзначалася як важливе містечко на перехресті культур, імперій та національних інтересів.

Україна розпочала свій шлях з формування давнього князівства Київська Русь, яке існувало від 9-го до 13-го століть. Київська Русь була важливим суб'єктом міжнародних відносин, обмінюючись культурними та торговими зв'язками з іншими імперіями. Яскравим прикладом цього є Візантія та Хазарський каганат, що торгували між собою через водний торговий шлях, також відомий як шлях із варягів в греки.

З плином часу, Київська Русь розпадається та у 14-16 століттях Україна стала частиною Польсько-литовської Речі Посполитої, де культурний та релігійний плюралізм стали характерними рисами для території України в складі Речі Посполитої. Одночасно з цим, на південному сході України виникло Козацьке військо, яке мало свої власні міжнародні відносини. Найяскравішими відносинами були з Османською імперією.

Згодом, у 17-19 століттях Україна була розділена між Російською імперією, Польщею та Австро-Угорщиною. В той період часу, міжнародні відносини були майже ніякими, бо різні країни мали території України в своєму складі, тому був дуже суперечливий характер відносин. Пізніше, в 20-му столітті, Україна стала частиною Радянського Союзу, а її міжнародні відносини були обмежені радянською ідеологією, але з суттєвого, слід зазначити, що УРСР стала співзасновницею міжнародної Організації Об'єднаних Націй.

З часом, злам Радянського Союзу у 1991 році приніс незалежність Україні. Цей історичний момент відкрив нову сторінку в історії України і її міжнародних відносин. Країна

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Діяльність в рамках ООН. Постійне представництво України при ООН. URL: <https://ukraineun.org/ukraine-and-un/> (дата звернення: 30.10.2023).
2. ДП «Редакція газ. «Голос України». Київська держава. Голос України – газета Верховної Ради України. URL: <http://www.golos.com.ua/article/314096> (дата звернення: 30.10.2023).
3. Мінгазутдінов І. Рада Європи. Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. К.: Парламентське видавництво, 2011. с. 616
4. Історія України. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/16/7-16-np12.pdf> (дата звернення: 30.10.2023).
5. Неверова Г., Губа Р. Порушення міжнародного гуманітарного права в Україні. URL: <https://www.dw.com/uk/eksperty-fiksuiut-porushennia-mizhnarodnoho-prava-v-ukraini/a-62553911> (дата звернення: 30.10.2023).
6. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/organizaciya-z-bezpeki-i-spivrobitnictva-v-evropi> (дата звернення: 30.10.2023).
7. Угода про асоціацію. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociaciyu> (дата звернення: 30.10.2023).

прийняла курс на демократичний розвиток та активну участь в міжнародних організаціях. Гарним прикладом цього може слугувати, вступ України до РС в 1995 році, що мають важливе значення для її членів, у тому числі питання запобігання злочинності, зловживання наркотиками, охорони довкілля та міграції.

Розглядаючи історичний контекст України, можна побачити, як українські землі були багаторазовим місцем перетину культур, імперій та національних інтересів. Ця спадщина формувала її участь в міжнародних відносинах, надавала важливість розвитку міжнародно-правових зв'язків та визначала її сучасну роль в світовій політиці.

Слід зазначити, що станом на сьогодні, Україна активно взаємодіє з міжнародним співтовариством через свою участь в різних міжнародних організаціях та укладенням міжнародних угод, що відіграють важливу роль в її міжнародних правових відносинах. Таким чином можна навести декілька важливих міжнародно-правових зв'язків, які допомогли Україні в становленні її гарних відносин з іншими країнами.

Україна є співзасновницею та членом ООН з 24 жовтня 1945 року, що відкриває для неї можливість активно брати участь у рішеннях та ініціативах, спрямованих на збереження міжнародного миру та безпеки. Важливо зазначити, що Україна приділяє велику увагу питанням миру, прав людини, сталим розвитком та глобальною безпекою.

ОБСЄ є однією з ключових організацій, в якій Україна бере активну участь. Україна приєдналася до ОБСЄ в 1992 році і в 2013 році була країною проведення голосування на 20-му засіданні Ради міністрів закордонних справ (РМЗС) в Києві 5–6 грудня, де було ухвалено низку важливих рішень та декларацій РМЗС[6]. Також, важливим аспектом роботи ОБСЄ в Україні стала її сприяння вирішенню конфлікту на сході країни.

Укладення Угоди про асоціацію в ЄС у 2014 році було кроком до поглиблення співпраці між Україною та ЄС. Ця угода передбачає економічну і політичну інтеграцію, а також зміцнення демократії та прав людини в Україні. Вона відкриває можливості для розвитку торговельних відносин, громадянського суспільства та сталих реформ.

4. Будапештський меморандум, за яким Україна стала гарантом міжнародної безпеки, коли відмовилася від ядерної зброї. Будапештський меморандум підписаний з США, Великою Британією та Росією. Цей меморандум гарантував територіальну цілісність та незалежність України, але у 2014 році Російська Федерація не дотрималась угоди між країнами анексувавши Крим, тим самим вона порушила дану Україні гарантію про територіальну цілісність.

Підбиваючи проміжні підсумки вищезазначеного, участь України в цих організаціях та угодах підкреслює її зобов'язання до співробітництва та дотримання міжнародного права. Це також визначає роль України у збереженні міжнародної стабільності, миру та безпеки в регіоні та у світі. Наразі, Україна продовжує активно співпрацювати з іншими країнами та організаціями для досягнення своїх міжнародних цілей та захисту свого місця в системі міжнародно-правових зв'язків.

Також, слід виділити окремо про виклики та конфлікти України в системі міжнародно-правових зв'язків, бо Україна стикається з численними викликами та конфліктами в системі міжнародно-правових відносин, які мають важливий вплив на її суверенітет, безпеку та міжнародний статус. Прикладом вищезазначеного може слугувати 2 найважливіші події України в 21 столітті.

Анексія Криму Росією, один з найбільших викликів, який став основним фокусом міжнародно-правових обговорень. Цей акт був важким порушенням міжнародного права, оскільки був суперечливий принципу територіальної цілісності та суверенітету України. Україна спільно з іншими країнами та міжнародними організаціями намагалися протягом 8 років вирішити цей конфлікт та відновити свою територіальну цілісність. Проте, виконання рішень та резолюцій, прийнятих міжнародним співтовариством, залишається невизначеним, і конфлікт та способи їх вирішення досі триває.

2. Російсько-Українська війна 2022 року, де регіони Донецьк та Луганськ оголосили незалежність, призвів до кривавого військового протистояння України та РФ. Цей конфлікт супроводжується порушеннями міжнародного права, зокрема, відносно норм гуманітарного права та прав людини. Україна намагається вирішити цей конфлікт мирним шляхом, включаючи

міжнародний формат переговорів, такий як Мінський процес, під керівництвом ОБСЄ. Однак досягнення сталого перемир'я і врегулювання конфлікту залишається надзвичайно складним завданням.

Підбиваючи підсумки, Україна має свої перспективи в міжнародних відносинах. Наразі, її шлях до складу ЄС є відкритим питанням, розвиток торгових партнерств та співпраця в сферах енергетики, кібербезпеки та екології відкривають нові можливості. Важливо продовжувати зміцнювати правові засади та зобов'язання перед міжнародним співтовариством для забезпечення миру та стабільності. Станом на 2023 рік Україна залишається активним учасником міжнародних відносин, докладаючи зусиль для зміцнення міжнародно-правових норм і забезпечення своєї ролі в глобальному товаристві.

Організатори:

**УКРАЇНСЬКИЙ ОСЕРЕДОК З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА РОЗВИТКУ ОСВІТНІ
НОВАЦІЙ**

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

кафедра міжнародного права, європейської та євроатлантичної інтеграції

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

кафедра інформаційно-обчислювальних систем і управління

та

кафедра міжнародного права та міграційної політики

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

кафедра права

Опубліковані матеріали відображають точку зору авторів, яка може не збігатися з позицією редколегії.

Відповідальність за зміст тез несуть автори та їх наукові керівники.